Ч. 217. (388). Львів, Неділя, дня 3. вересня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ пів року	9·— „
„ чверть року	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ пів року	12.— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 8.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

З загальної Української Ради.

XXIII. засідане Загальної Української Ради відбуло ся у Відни 26. серпня під проводом д-ра Костя Левицького.

Голова зложив звіт з діяльности Президії в місяцях липни і серпни, подаючи до відома заходи, які Президія починила в дотичних Міністерствах у всіх господарських та національно-політичних справах, котрі в сих двох місяцях стали ся актуальними.

З окрема починила Президія відповідні представленя в дотичних Міністерствах в справі евакуаційних заряджень в Галичині і Буковині, в справі грошевих підмог для заложників і вивезених в глубину Росії Українців, в справі відбудови Галичини та авторизованя „Східно-австрійської будівельної Спілки“, в справі виплат за воєнні чинштьоби і т. д., як також в справі національно-політичних домагань українського народу. Побіч того відбув голова З. У. Р. в справі відбудови Галичини ще окрему конференцію з шефом централі для відбудови Галичини віцепрезидентом Гродзіцьким і осягнув приречене, що дотичні наші домаганя будуть узгляднені.

Сей звіт принято з одобренєм до відома, почім обговорювано на основі реферату посла Льва Левицького положене українських виселенців в баракових таборах Вольфсберґ, Ґмінд і Хоцен та ухвалено присвятити сій справі ще окреме засідане З. У. Р. визначуючи його на суботу дня 2. вересня с. р.

З приводу поновної російської інвазії у Східній Галичині та Буковині, котрою російське правительство передовсім користуєть ся до сього, щоби проти тамошнього українського населеня провадити варварську політику винищеня — ухвалено на внесок В. Темницького видати письменну заяву у всіляких мовах, котра в імя культури і цивілізації, в імя людскости і поступу, в імя природного права українського народу на своє власне житє і на розвій своєї національної окремішности запротестувала би найбільше рішучо та торжественно перед форум цілого цивілізованого світа проти переслідуваня та давленя українського національного житя веденого Росією в окупованих частях Галичини і Буковини, як також проти явного змаганя Росії підчинити Галичину і Буковину царській тиранії.

Нові податки.

ВІДЕНЬ. В завтрішнім Вістнику державних законів появить ся цісарський розпорядок з 28. серпня с. р. в справі воєнного додатку до безпосередних податків і в справі передавленя безпосередних податків.

Законодавство податкове в Австрії і в Німеччині зберігало в першім році війни як найбільшу повздержливість, щоби не заострити ще більше великих господарських переворотів, які викликала війна. Довше триване війни унеможливляє на будучність зберігане тої повздержливости. Правительство німецьке і горське завело вже і підвисшене податків і нові податки.

Коли підвисшене податків на самім початку війни мусіло би викликати занепокоєне, то нині коли господарство пристосувало ся до війни, зглядно перетворило ся, повстало би слушне занепокоєне і жура про дальший уклад наших державних фінансів, як би скарбова Управа занедбала постарати ся, не лиш о покрите воєнних потреб дорогою кредитів, але також обезпечити покрите процентів від воєнних довгів. Широка фінансова програма для покритя цілого більшого запотребованя, випливаючого з війни, є нині ще неможлива.

Передовсім треба постарати ся о звичайний більший дохід на обезпечене покритя процентів чотирьох воєнних позичок в сумі 750 мілїонів корон. В части се вже зроблено через підвисшене податку від горівки в лютім 1916 і недавно через відвисшене тариф тютюну, з чого надіяти ся можна більшого доходу в сумі 100 мілїонів. Витворена теперішними податковими розпорядками звижка доходів в сумі около 310 до 320 мілїонів враз з приготовлюваними ще розпорядками (в области почти і зелізниці) обезпечить ціле запотребоване на проценти чотирьох воєнних позичок.

Більше обтяжене наложене на населене треба приняти в почуттю, що воно є конечне, тимбільше, що воно виявляє тенденцію розложити тягар на всі верстви відповідно до їх витривалости. Для підвисшеня безпосередних податків вибрано форму додатків, з чого виплива та користь, що податкова система остає незмінена. Вільними від податків остануть: податок домово-чиншовий, домово-клясовий і пода-

Сон і ява.

(Кінець).

21. жовт. Сотня Дудинського під Добрівлянами ударяє з боку на напираючих на наші війська Москалів і приневолює їх здержати на якийсь час напір так, що уможливлює відворот 129. бриґаді. В завзятій борбі від полудня до 7. год. вечером тратить сотня 30 людий. Чету Устияновича, що була висдана яко найдальша охорона лівого крила сотні, окружують Москалі і в части витинають її, а в части беруть в полон. Четар Устиянович по дуже хоробрім опорі дістаєть ся ранений до неволі. З цілої чети вертає 7 людий.

21. жовт. Сотня Семенюка бере участь в наступі на ворога під Самбором (4 вбитих, 12 ранених).

25. жовт. Четар Сроковський обіймає сотню Івана Коссака, якого відкомандовано до 129 бриґ. як ордонансового офіцира.

26. жовт. Сотня Сроковського в битві під Синевідском вижним здобуває міст.

3. падол. Сотня Сроковського розбиває під Трухановом Москалів, бере 60 в полон і здобуває три скоростріли. Сотня тратить 13 убитих і 30 ранених (в тім двох офіцирів Сроковський і Артимович). Провід сотні обіймає четар Носковський.

Сот. Ґутковського: З Гушту виходить чета під проводом Чмоли в напрямі Волової („Okermezo“) і коло Демні бєть ся з Москалями (6 убитих).

10. жовт. Ґенерал Гнат Фляйшман припинає в Аннаберґу медаль хоробрости Зеноноваи Носковському, Яцкову Струхманчукови і стрільцям: Софії Галечко та Олені Степанівній.

28. жовт. I курінь Шухевича, II курінь Ґрука. Команду над обома курінями обіймає Гриць Коссак.

30. грудня. Сотні Дідушка і Будзиновського відходять до Букоче, де здержують напір чотирьох полків ворожої піхоти і кінноти через 18 годин. Вкінці розбивають Москалів та полонюють звиж 200 з них. Тим своїм геройським опором вирятували цілу дивізію від окруженя ворогом.

1915 р. 16 лютого. З Відня приїздить до Замкової Паланки сотня під управою Дра Никифора Гірняка.

14. марта. Нова орґанізація стрілецтва. Приказом А. О. К. зносить ся начальну команду стрільців, котру перебірає на себе корпусна команда. Стрільців ділить ся на 2 курінї. Перший під провод. Гр. Коссака, а другий Шухевича. Затверджено стрілецький офіцерський корпус. Від того дня на основі того самого приказу перестають стрільці підлягати якимнебудь національним властям, а переходять у всім під власть війська. Рівночасно приділено оба курінї до 130 бриґади ґен. Вітошинського.

17. цвітня ...приходить заборона творити третій курінь.

29. і 30. цвітня бій на Маківці.

„В найгрізнійшій хвилі появили ся Українці. Нехай коштує, що хоче, відбивчий ворог мусить бути відпертий...

У. С. С. два рази рішили бій в нашу користь...

Українці! Повні гордости можете споглядати на ваші найновійші геройські подвиги..., я певний, що в кождім небезпечнім положеню можна на вас числити...“

(З похвального признаня для У. С. С. від ґен. Фляйшмана).

(Ш. часть досі взято із „Записок до літописі У. С. В.“ гл. „Шляхи“ з р. 1916).

Доповнююча сотня і кадра находили ся на Уграх в Замковій Паланці, відтак в Каміниці, відтак посунула ся в глибину краю, близше фронту. Начальником доповнюючої сот. є отам. Др. Никиф. Гірняк, йому помагає отам. Теод. Рожанківський. До доповн. сот. приділені: отам. Др. Михайло Волошин, тепер комендант Збірні У. С. В. у Львові, четарі: М. Гнатюк, Ю. Нестайко, скарбовий Ярослав Індишевський, четар Дмитро Катамай стоїть на чолї місцевої Команди У. С. В. у Відни.

До Української Боєвої Управи належать: В. Темницький, Др. С. Томашівський, Др. Т. Кормош, Др. К. Трильовський, Др. Л. Цеґельський, Др. В. Старосольський, Др. М. Волошин, Др. В. Гуркевич, В. Сінґалевич, Д. Катамай, Д. Вітовський, І. Боберський. Головою є Др. Трильовський. Як відпоручник У. Б. У. при Стрільцях в полі був Др. В. Старосольський, тепер приділений до сот. новобранців. Др. Ос. Назарук і М. Венжин працюють в „Пресовій Кватирі“.

(З книж. „У. С. С. в Карпатах“, вид. Укр. Боєв. Упр.). Н.

ток від платні. Додаток до доходового податку і до спеціяльного податку зарібного є степенований після видержливости податників. Вільний від додатку є найменьший до податку обовязаний дохід до трьох тисяч корон. Додаток зачинає ся при доході три тисячі корон і виносить 15 проц., а росте постепенно о 5 проц, аж до 70 проц. при доході 64.000 до влучно 76.000. При доході понад 10 000 аж до 14.000 виносить додаток 30 проц. При доході понад 32.000 до 40.000 виносить 50 проц.

Від 70 проц. начинаючи додаток зростає постепенно о 10 проц. і при доході понад 140.000 до 200.000 доходить до 100 проц. При доході понад 200.000 додаток виносить 120 прц.

Додаток від спеціяльного податку зарібного зростає постепенно аж до повної суми звичайного податку. Від загального підставового додатку 20 прц. вільні є лише державні підприємства і австро-угорський банк. Для зарібних товариств, котрих закладовий капітал опроцентовує ся пересічно висше як 6 прц. вводить ся в міру рентовности, додаток 30—80 прц. При загальнім додатку зарібнім додаток для тих, що належать до 3 і 4 кляси постановлено у висоті 60 прц., а для тих, що належать до першої і друго кляси 100 прц.

Анальоґічне степеноване введено для оподаткованих, які стоять поза контиґентом.

(Кінець буде.)

Світова війна

Болгарія виповіла війну Румунії.

СОФІЯ, дня 1. вересня (Ткб). Нині о 10 год. перед полуднем вручено тутешному румунському послови виповіджене війни. Ранним ранком розліплено воєнний маніфест.

СОФІЯ. (Ткб). Болг. аґ. Президент міністрів і міністер заграничних справ Радославов виготовив до румунського посла таку ноту:

Пане после! У послідних місяцях мав я честь чи то у вербальних нотах, чи також в письмах, звернених до В. Ексц., зглядно в часі Його неприсутности до управителя посольських справ, доносити про надто часті події, котрі без перерви держать в напруженю наші війська, що стережуть румунсько-болгарської границі. Події ті, що раз частійше повтаряли ся, а викликувала їх мимо аж надто поправного становиська болгарських властий і мимо многих запевнень і заклинань румунського посольства про приязнь, все румунська сторона. Вкінци допровадили ті події до того, що представили в належнім світлі наміри, які правительство отягало ся приписати своїм ворогам, бо зовсім недавна ще минувшина не затерла ще цілковито почувань живої симпатії болгарського народу до Румунії. Почуваня ті датують ся здавна, а зовсім недавна ще минувшина, о котрій говорю, В. Ексц. знає о тім дуже добре, то балканська війна з 1912/13 р.

Тоді то Румунія вихіснувала криваві допусти, які переходив болгарський нарід, щоб в часі, як Болгарія провадила борбу о істноване, ограбити її з кусника землі. При тім показала Румунія завзяту ненависть, котра не дасть ся нічим оправдати. Наступив букарештенський мир, котрий наложив на Болгарію як найтяжші жертви. Мимо того прийняла Болгарія свою долю і хотіла подати ще приязну руку свому сусідови. Але завела ся в своїх надіях. Від тоді без перерви слідували докази неприязни.

Тут вичисляє Радославов ті докази неприязни, які були рівночасно причиною війни:

І так 1) становисько румунської преси, котра кидала калюмнії на Болгарію, 2) трудности в справі привозу товарів до Болгарії мимо формальних контрактів, 3) відмова достави закуплених в Румунії товарів найпильнійшої потреби, як соли, нафти і т. ин., 4) шикани, на які нарікають Болгари в Румунії, 5) замкнене румунської границі для товарів і подорожних, 6) безперестанні граничні перепалки.

Вкінци д. 26. серпня болгарський посол в Букарешті, Радев не може порозумівати ся зі своїм правительством. Доручує ся йому пашпорти, хоч королівське болгарське правительство ані на хвильку не дало інструкції на случай остаточного зірваня зносин. А 30. серпня Ви Ексцеленціо, зажадали своїх пашпортів і подали до відома зірване дипльоматичних зносин. Се було дуже природним наслідком того всего, що сталось перед тим. Між тим в ночи з 30. на 31. серпня румунські армії без виразного виповідженя війни старали ся побудувати міст через Дунай коло Кладова і переправити ся в тім місци через ріку.

В. Ексц. сам зрозуміє, яка розвязка тої справи, бажана румунським правительсвом. Болгарія є приневолена прийняти доконаний факт. Маю отже, пане после, честь, повідомити Вашу Ексц., що Болгарія від нині рана уважає ся на воєнній стопі з Румунією. Прошу приняти докази мого поважаня.

Підп.: Радославов.

Нова російська офензива.

Лучить ся вона виразно з румунською акцією. Доказують се сильні наступи в південній Буковині. Всі відбиті нашими військами верхи були знову тереном завзятих боїв. А полудневе крило того відтинку російського фронту лучить ся вже з північною ґрупою румунських військ, які Молдавою передерли ся через границю. Та російські наступи не ограничились на Буковину. Нові зусиля, щоб переформувати Тартарівське провале так само скінчились нічим, як збиті наступи між Дністром і Прутом.

На північ від Дністра слідували найсильнійші проби пролому. Вже передвчера розпочалось тут російське артилерійське приготоване на фронті, широкім на 24 клм., від Завалова над Золотою Липою в прямій лінії на південний захід через Горожанку аж до зелізничого моста в Єзуполі, на захід від устя Бистриці. Мимо величезних мас людий російські наступи всюди відперто. Лиш коло Горожанки потрібно було в однім місци взяти фронт за сю місцевість. Могло се стати ся тим більше, що крило того відтинку і так осталось ненарушене.

В порівнаню до тих боїв над Дністром, наступи коло Зборова і над горішним Серетом коло Перепельник мали вже меншу вагу. Мали вони лиш удержати лучність сил.

Становисько Греції.

Коаліція вислала до Греції ультіматум, в якім жадає, щоб Греція поставила сейчас 100.000 людий до розпорядимости союзникам по думці трактату зі Сербією.

Послідні події в Греції вказують, що Греція, як така, перестала вже істнувати. Тепер вона лиш забавкою в руках чотиропорозуміня. Тому болгарський похід буде мусів набрати иньшого характеру. Місцевости Серес і Кавалю, замешкані впрочім по найбільшій части Болгарами, треба буде не лиш часово обсадити, але їх і задержати.

Грецькому королеви грозить поважна небезпека. Ходять чутки, що короля мають вивезти на Мальту, а в краю оголосити републику з Венізельосом на чолі.

Чого очікує Росія від війни?

Сензацію викликала в цілій Росії книжка, що саме появилась: „Чого очікує Росія від світової війни?“ Твір появив ся в Петрограді, а розправи написали так визначніособи, як Мілюков, Кареєв, Туґан-Барановський, Бехтерев, Шінґарев, Стрельцов.

Стрельцов, один з найбільше відомих російських публіцистів, пише в артикулі: „Заграничний політика Росії“ таке: „Російсько-японську війну провадила Росія, а ні один чоловік в Росії не знав, чому взагалі ту війну провадить ся... Війни з Туреччиною ведено під кличем „визвольних воєн“ і через те була російська суспільність переконана, що ті війни не веде ся в нашім, лиш в чужім інтересі. Війни на далекім сході носили характер експедиції, а велись в інтересі ґрупи пройдисвітів і інтересованих фінансових кругів. Національних воєн ми доси не знали, а істноване нації ніколи не входило в гру. Ми не інтересували ся тим, що там діє ся за кордоном. Противник за тим кордоном ніколи не був до нас прихильно настроєний, бо вороги наших приятелів були нашими приятелями. Крім того мали ми в них ті взірці, котрі ми хотіли на нашій земли управляти, ми пізнавали їх культуру і любили її. А як тепер виринає питане: „Чого може очікувати російська суспільність від світової війни?“ — то одержить ся відповідь: Лиш дуже мала, цілком незначна ґрупа панславістів мріє про прилучене української Галичини, Царгороду і Дарданелів до Росії, ціла Росія, почавши від консервативних елементів аж до соціял-демократів, не вичікує від війни територіяльних збільшень, яких Росія не потрібує, але очікує внутрішної політичної волі. Ся політична воля мусить прийти. Або з гори в случаю побіди в виді нагороди зі сторони царизму за ті тяжкі жертви, або з долини в виді неминучої революції в случаю пораженя. З тої причини бажає собі російська соціял-демократія, щоб Росія війни не виграла...

Французькі надії.

Заінтересоване французької суспільности відвернулось цілковито від боїв на анґлійсько-французькім і російськім фронті, а звернулось майже виключно на події на Балкані. До виповідженя війни Румунією привязують далеко ідучі надії. По думці преси продовжене німецько-австрійського фронту потягне за собою розставлене військ осередних держав, через що ослабне опір проти російських наступів. Особливше значіне привязують тепер до експедиції Саррая. яка призначена на те, щоб рішаючо виступити в послідній фазі світової війни і спільно з російськими і румунськими військами відтяти осередні держави від Болгарії і Туреччини, наслідком чого ще більше їх замкне ся. Ще перед кількома днями чути було загальну критику проти військової управи за те, що вислала безцільно цілу армію до Солуня. Тоті критики тепер цілком замовкли, а місто того анґлійський і французький штаб знаходять загальний подив.

Фантастичні жаданя Румунії.

Дорогою на Стокгольм доносять з Петрограду: В міродатних кругах уважають за річ доказану, що Румунія виступила по стороні її почвірного порозуміня що йно тоді, коли зі сторони коаліції одержала повну запоруку запевненя собі слідуючих рекомпензат:

Відступлене части Бессарабії в околиці полудневого Дністра і західного Кобільника. Границя має іти коло Кишенева.

Анексія Буковини, Банату і Трансільванії, а також острівців при вході до Дарданелів з правом заложеня на них вуглевих стацій.

Запевнене поділу Болгарії, причім Румунії припадуть значні теріторії.

Виставлене Росією великої армії, відданої до розпорядимости Румунії і спрямоване її проти Болгарії.

Коаліція має зобовязати ся, що буде заспокоювати в дуже далеко ідучих мірах фінансові потреби Румунії на час війни.

Сей уклад в найосновнійших точках мав бути начеркнений вже в червни.

Венізельос проти Італії,

ЛЮҐАНО. (Ткб.) Венізельос заявив співробітникови атенського дневника Kyrich, що заходить велика ріжниця між присутностю Французів і Анґлійців в Солуни, а присутностю Італійців. Анґлія і Франція се держави опікунчі і ґаранційні для Греції та її інтересів і радо будуть бачили скріплене грецької сили. За те Італійці не показують того, що бажають погодити італійські інтереси з грецькими, зглядно, що таке положене видаєсь їм можливе. Через те висаджене італійських військ справляє Грекам великий біль, особливо тому, що боять ся, що присутність італійських військ стане одного гарного дня великою небезпекою для грецьких інтересів. Венізельос розводив ся дальше над тим, як би то все було инакше випало, як би були держали ся його політики, бо тоді не були би бачили небажаних Італійців.

Серби в Румунії.

ПЕТРОГРАД. (Ткб). Аґ. т. доносить, що сербські війська під проводом експшефа сербського ґенерального штабу Ґадазіча прибули до Румунії, щоб оперувати разом з російсько-румунськими військами.

Перемарш Росіян.

„Dreptatea“ пише: Поголоска, що Румунія позволила Росіянам на перемарш ще перед виповідженем війни, показуєсь правдивою. Румунське правительство займалось тою справою вже давно, ба навіть просило о такий перемарш, щоб створити для осередних держав „casus belli“. Вже кілька тижнів перед тим поробили Росіяни великі приготовленя. Для улекшеня транспортів побудовано дві нові зелізниці між Акерманом і Ташбунаром. Вже з початком офензиви Брусілова було в Бессарабії понад 250.000 Росіян і 60.000 Сербів. Тепер число тих військ два рази більше. Муніцію довозить ся на кількаторовій зелізниці, нарочно на ту ціль побудованій.

Портуґальці на поміч Солуневи.

До збиранини всіх народностий, які находять ся в солунській експедиції прийшли ще й Портуґальці. Як доносять швайцарські дневники, причалили в послідних днях два портуґальські полки до Марсилії, звідки поїдуть дальше до Солуня.

Російське звідомлене.

З д. 30. серпня по полудни.

Над горішним бігом Серету ударемнено огнем пробу неприятеля розпочати офензиву. Ми відперли рівнож ворожу офензиву над Бистрицею. В Карпатах на захід від Надвірної війська наші зайняли село Рафайлову над Бистрицею і гору Пантир, що творить румунську

границю, де наші висунені вперід відділи дійшли до границі на фронті, широкім на 25—30 верств.

НОВИНКИ.

— **Із заслания.** Проф. Ол. Гарасевич живе тепер на Кубані, як аґроном в Станиці Дондуковській.

...Я маю зайняте в кооперативнім товаристві в Катеринодарі, як аґроном, бо инакше не булоб з чого жити. Живу на селї між козаками і завідую досвідним полем. Але важко — дуже важко жити, маючи перед очима руїни рідного краю... Дуже тїшу ся, що обі господарські школи істнують, та що п. Гапяк приїздить туди; кланяйтесь йому від мене... Жалко, що наше протиалькогольне товариство занепало. Тут на цілій землн істнує заборона всяких алькогольних напитків і се піддержує дуже силу в народї. Та заборона переходить в закон, обовязуючий і по війнї. Жалко, що у нас нїчого в тім напрямі не робить ся...

Отсе уривки його письма із 17/6 1916 р.

— **Запомоги для державних емеритів, вдів і сиріт.** Ц. к. Дирекція скарбу в Бялій оповіщує:

Відповідно до розпорядженя міністерства скарбу з дня 17. серпня 1916 Дн. з. д. ч. 259 в справі признаня державним емеритам, вдовам і сиротам одноразової запомоги по причині надзвичайних відносин викликаних війною, повідомляє ся всїх інтересованих, що в цїли признаня згаданої запомоги мають внести до Кравої Дирекції скарбу в Бялій неостемпльоване зголошенє, до котрого відповідно до рескрипту міністерства скарбу з дня 20. серпня 1916 р. ч. 60055 мають долучити свідоцтво убожества. Особи, які вже внесли зголошеня о запомогу, а не долучили свідоцтва убожества, повинні додатково свідоцтво таке і то як найскорше предложити Кравій Дирекції Скарбу, бо в противнім случаю будуть наражені на проволоку в асиґнованю запомоги.

— **Сконфіскований Андреєв.** „Arb.-Ztg“ пише: В Празї переводить ся тепер боязко „перегляд“ старих... книжок. Книжки, які появились перед 8 або 10 роками тепер конфіскуєсь і забороняєсь. Без вибору стрічає ся судьба все. Так заборонив праський краєвий суд осудом з дня 12. серпня збірку новель Леоніда Андреєва: „Червоний сміх“, хоч вона появилась у многих виданях на иньших мовах, між иньшим і в Рекляма Universalbibliothek (№ 4490). Сї новелї Андреєва мають містити злочин проти § 650 і проступок проти § 300 к. з. — замітне відкритє. Для нас найбільше інтересна та дбайливість, з якою пресовий суд навіть по лїтах „пізнає“ проступок і в той спосіб таки сповняє обовязок конфіскати.

— **Страчене австрійського Італїйця в Анконї.** Воєнний суд в Анконї засудив 30. серпня на смерть через розстрілянє Йосифа Лярезе з Боцен. Закидували йому, що висадив в воздух фабрику динаміту в Ценґіо, наслїдком чого повстала шкода на 2 міліони лїрів і що зорґанізував кілька пожеж в заливі в Ґенуї. Крім того мав він старати ся знищити італійські електричні заведеня і висадити в воздух мости. Лярезе мав до вини признати ся.

— **Замкнене двох гарматних фабрик в Москві.** В послїдних днях відчуває ся в Росії сильна недостача металю, Дві великі фабрики гармат в Москві треба було через брак міди і нїклю замкнути. Иньші фабрики, що працюють для російського міністерства війни, заявили, що мають ще металю на який тиждень, а потім будуть приневолені замкнути рух. Через те звернулась міністеріяльна рада з зазивом до загалу, щоб протягом місяця зложити всї металеві приряди добровільно на річ держави, бо инакше в будучности буде їх реквірувати.

— **Галицькі свинї для Відня.** Галицьке намісництво позволило на вивіз свиний з Галичини до Відня. Як зачувати, то вивозити будуть що тижня 200 свиний на віденський торг. Перший транспорт має відійти вже ві второк.

— **Поміч для семигородських збігців.** Семигородські посли до угорського сойму порішили основати постійний запомоговий комітет, який би нїс словом і дїлом поміч для збігців з угорсько-румунських граничних областий. Сейчас поробили стараня так у міністерстві внутрішних справ, як у поліції, щоб збігців десь примістити і проживити. Всї верстви населеня живо інтересують ся долею збігців. Богато осіб і інституций зложило поважні квоти на ту цїль. І так: Угорський Банк 25.000 кор., Угор. Заг. кред. Банк 100.000 к;, Пештен. Угор. комерц. Банк 100.000 к. —

— **Представителї заграничної преси в Росії.** В послїдних днях приїхало до Минська 14 представителїв заграничної преси, котрі хочуть переконати ся про пануючі в середній Росії відносини. З Миньска мають вони виїхати до Казаня, Москви, Одесси і иньших важнїйших внутрішно-російських місцевостий.

— **Російський посол при Ватиканї.** Варшавські дневники принесли вістку, що російським послом при Ватиканї на бажанє папи іменовано католика, а вибір впав на Казимира Новіну-Вулевича, предсїдателя правительственних театрів в Варшаві.

— **Цар на румунський „Червоний Хрест“.** Цар жертвував міліон рублїв на румунський „Червоний Хрест“.

— **Безмясні днї в Австрії.** В найблизших днях появить ся роспорядженє, котре усталить в цїлій Австрії три безмясні днї, а то: понедїлок, середу і пяток. В тих днях будуть заборонені всякі мясні страви з виімком ковбас, які приладжено з внутрішних частий. Лиш в понедїлок буде дозволена також продаж баранячого мяса.

— **В гнїздї яструба,** В Сарншталь в горішній Баварії вибрались молоді хлопцї на прогульку в скелисті гори. На одній кручі найшли вони гнїздо яструба, в якім було не менше як 25 обручок від листів.

Зі знайдених кісток і піря догадали ся молодцї, що яструби нападали на почтових голубів з листами. Голубів роздирали, а обручки від листів остали ся. Між обручками була одна австрійська, а дві французькі.

— **Росія боїть ся революції.** В останнїх днях переселили російські військові власти в якутський округ кількох послів, що належали до соціяльно-демократичної орґанїзації. Переселенє мотивовано підозрінєм, що згадані посли вели революційну аґітацію. Серед робітничої верстви панує з тої причини значне занепокоєнє. Уряд є мабуть приготований до найенерґічнїйших протиреволюційних середників.

— **Австрійський посол в Букарештї.** Від австро-угорського посла в Букарештї надійшла до сеї хвилї лиш одна телєґрама з дня 28. серпня, в котрій доносить, що доручено йому виповідженє війни. По чім зажадає пашпортів і виїде сейчас по одержаню пашпортів з персоналом посольства. Від того часу нема про посла анї про персонал посольства нїякої вістки.

— **Микита при гробі Наполєона.** Король Чорногори довершив знову велике дїло. Як доносить „Matin“, удав ся Микита в Парижі дня 23. серпня о $9\frac{1}{2}$ год. перед полуднем до палати інвалїдів і задержав ся там довший час при нагробнім памятнику Наполєона.

— **Російська преса перед рішенєм Румунії.** Читаючи російські часописї з перед пятьох днів, переконуємо ся, що і вони були як найменше поінформовані о тім, що Румунїя думала зробити в найблизшій будучности. Так „Біржевіє Ведомості“, як і „Новоє Время“ і „Рєч“ прибрали зглядом румунського правительства грізну поставу і закидали йому дволичність. Болїло їх головно то, що Румунїя до останньої хвилї заключала з осередними державами торговельні договори і посилала їм збіже. Декотрі з російських часописий накликували свій уряд до того, щоби силою накинув Румунії свою волю і приневолив її до уступчивости. Російській пресї ходило головно о те, щоби Румунїя позволила свобідно перейти російським військам через свою теріторію проти Болгарії. „Рєч“ була навіть тої думки, що Росія під впливом публичної опінії збирає величезні війська на румунській границї і тому Росія перестала напирати на австрійські війська в напрямі Львова, щоби сфорсувати перехід через румунську теріторію. Здає ся, що лише „Русcкій Інвалід“ мав докладнїйші інформації, бо накликував до терпеливости і впевняв, що здержано російську офензиву не через ослабленє російськоиї армії, але через иньші важні моменти.

— **Російська правиця бажає скорого заключеня мира.** Серед російських правих елементів панує щораз більше зденервованє з причини поширюваних в останнїм часї вістий, що воєнні операції на східнім фронтї проволїкають ся. Тому, що може прийти до нової зимової кампанії, російські праві старають ся за всяку цїну не допустити до сего. Отже бажають, щоби мирові переговори розпочались як найскорше. В часописях старають ся доказати, що ще одна зимова кампанія скінчила би ся для Росії дуже грізним пораженєм, не лише під матеріяльним, але і моральним зглядом. Внутрішно Росія не є приготована на війну, яка тривала би через три зимові періоди, бо тодї настала би в краю цїлковита внутрішна деморалїзація.

— **Картки на товщ.** Нинї має появити ся у вістнику законів державних розпорядженє міністерства внутрішних справ, яке управильнює консумцію товщів і олїю. Контролю переводити ся буде при помочи карток, евентуально инших способів, які узнасть за відповідні полїтична краєва власть. Тижневу скількість визначить кождочасно міністер внутрішних справ. Дїти до 1 року не будуть мати права до закупна товщі, від 1—3 року житя одержать лиш половину визначеної скількости. Карти будуть видавані на протяг чотирьох тижнів.

— **З почти.** Після розпорядку ц. к. Міністерства торговлї з дня 10. липня с. р. Ч. 19399 обовязують що до приватних посилок почтових призначених до ц. і к. сталих етапових урядів почтових в областях окупованих австро-угорськими військами слїдуючі приписи:

1) Приватні листи і приватні листи грошеві до повисших етапових урядів почтових мусять бути надані в станї отвертім.

2) Приватні грошеві посилки і приватні почтові пакети не можуть містити нїяких приватних відомостий.

3) Рівнож не вільно пересилати приватних відомостий на відтинках пересилкових адресів і инших документів доданих до посилок, як також на відтинках почтових переказів.

Розуміє ся само собою, що повисші приписи не мають пристосованя до посилок почти полевої у властивім сего слова значіню, с. є. посилок призначених до належачих до армії в поли властий, урядів, заведень і осіб.

ОПОВІСТКИ.

Недїля, дня 3. вересня 1916.

Нинї: 3. вересня гр.-кат. Фадієя, римо-кат. Бронислави.

Завтра: 4. вересня гр.-кат. Агатоника м., римо-кат. Розалії.

○ **Посада** учителя або учительки при 2-клясовій школї ім. Шевченка у Львові є до обнятя зараз. Поданя належить вносити на руки секретарки п-ни Марії Заячківської, ул. Пелчиньска ч. 10 у Львові. — Управа школи.

○ **Наука** в двоклясовій (перша і друга кляса) народній школї для хлопців і дївчат У. П. Т. у Львові на Личакові відбуває ся в новім шкільнім льокалю при ул. Клушинській ч. 5 (бічна ул. Личаківської перед ул. Гавзнера) перший поверх. Дальші спізнені вписи принимає ся що дня в шкільнім льокали від год. 8 до 11 рано.

○ **Іспит зрілости** в державній учит. семинарії жіноч. у Львові зачне ся дня 11. вересня с. р. о год. $7\frac{3}{4}$ рано.

В висше означенім речинци мають явитись не лише ті кандидатки, що просили о дозвіл здавати матуру в осіннім речинци, але і ті, що дістали поправку при матурі в липни с. р.

○ **Бурса ім. Тараса Шевченка в Яворові** буде отворена в 1916/17 шк. роцї. Просьби прийнятя належить пересилати на руки Дирекції української ґімназії в Яворові до дня 10 вересня. Питомцї мають заосмотритись в постїль, добру одїж і обуву та в три пари біля (по змозї в ліжко). Оплата місячна около 40 корон. 2—3

○ **Укр. Народний Театр** Т-ва „Бесїда“ у Львові. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В понедїлок дня 4. вересня 1916. **„Розладдє“**, драма на 4 дїї Дм. Николишина, нагороджена на конкурсї краєвого Виділу.

Білети можна раньше набути в Народній Торговлї.

Початок о год. $7\frac{1}{2}$, — кінець о 10 годинї вечером. 2—2

○ **Вписи до 2-клясової торговельної школи** Тов. „Просвіта“ для дївчат і хлопців відбудуть ся в днях від 5. до 9. вересня в годинах від 10—12 перед полуд. і від 4—5 по пол. в льокали школи при улиці Міцкевича ч. 11. (ріг площі св. Юра).

Услівя прийнятя: скінчений 14 рік житя і укінчені 3 кляси школи середної або виділової. В браку тих студий можуть бути кандидати (кандидатки) прийняті на основі вступного іспиту.

В разї достаточного зголошеня кандидатів (кандидаток) може бути отворений однорічний курс для женщин — зглядно 6-місячний вечірний курс.

Всяких інформаций уділяє дирекція письменно або устно.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 2. вересня 1916.

На східнім фронті.

Фронт проти Румунії:

Коло Орсови вчера наші війська по пятиденних нагальних боях уступили на західний беріг Черни. Коло Надь Себен (Германштат) і на північ від Брассо (Кронштат) неприятель поступає за нами лиш з ваганем. В горах Ґіорґіо розвивають ся нові бої.

Фронт ґенерала кавалєрії архикнязя Карла:

В буковинських і галицьких лїсистих Карпатах відперли австро-угорські і німецькі сили богато російських наступів. Також на північний захід від Маріямполя скінчилось кілька ворожих наступів нічим. Під Зборовом привернув протинаступ давний стан річий.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Армію ґенерала полковника Терштиянського, зложену з німецьких і ц. і к. військ, заатаковано вчера знову нагально на північний і південний схід від Свинюхів. Неприятель вдер ся до села Коритниці, але наслідком окружаючого протинаступу мусів уступити в неладї; 10 офіцирів і 1100 російських жовнїрів та кілька скорострілів дістало ся до рук союзних військ. Крїваві втрати неприятеля незвичайно великі.

На італійськім фронтї.

Бої гарматні і при помочи метавок мін на фронтї в Побережу тривали в кількох відтинках дальше зі змінчивою силою. Обняли вони також область Пляви. В відтинку Плекен рушив неприятель по нагальнім гарматнім огни до наступу на Малий Паль і там вдер ся до части нашого фронту, але протинаступом знов в цїлости його виперто. На фронтї в Тиролї не удало ся кілька слабших наступів італійських відділів на Руфред і двократний наступ неприятеля на Ціваровн.

На півд.-східнім фронтї.

На схід від Вальони ґрупа італійських військ посунула ся наперід за Воюсу. Придержано її від фронту та від крила і в дводневих боях відперто її. Дунаєва флотиля на долїшнім Дунаю затопила румунську стежну лодку.

Заступник шефа ґенерального штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На східнім фронтї.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Москалї продовжали дальше свої зусиля на полудневий захід від Луцка проти військ, що остають під приказами ґенерала Лїцмана. Їх наступи, підприниманї при помочи кількакратної чисельної переваги і повторюванї кілька разів, мали переходовий успіх коло Коритниці. Наші протинаступи відперли ворога, котрий відступив в неладї. Вчера і онодї полонили ми там 10 офіцирів і 1100 жовнїрів та здобули кілька скорострілів.

На північ від Зборова наші війська вислані до протинаступу зискали на теренї.

Фронт ґенерала кавалєрії архикнязя Карла:

На північний захід від Маріямполя російські сили, які рушили наперед, відступили під діланем огня артилєрії. В Карпатах численні частинні виправи ворога не повели ся. Успіх шлеських військ на горі Кукуль розширено. Число полонених там бранців збільшило ся на двох офіцирів і 373 жовнїрів. Здобуто 7 скорострілів і дві метавки мін.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред. Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.

